

VERSLAG VAN PAUL'S REIS DOOR OOST AFRIKA – FEBRUARI 2020

Van 2 t/m 20 februari 2020 heeft Paul Sutmuller, onze penningmeester, een bezoek gebracht aan lopende en potentiële projecten in Tanzania en Kenia. Met alle vluchten en bustochten was het een heuse tournee door Oost-Afrika; hij bezocht 1 project in het uiterste noorden van Tanzania aan de grens met Oeganda, 1 project aan het Victoria Meer in Tanzania, 2 projecten in Nairobi (Kenia), 2 projecten in het uiterste noorden van Kenia aan de grens met Zuid Soedan en 2 projecten in West-Kenia aan het Victoria Meer.

TANZANIA

Migara Vocational Training Center – Rubale – Tanzania

In 2004 werd met financiële hulp uit Australië de Migara ambachtsschool voor gehandicapten gebouwd. Tot 2008 werd de school door Zweden gefinancierd en door Zweedse vrijwilligers gerund. In die jaren waren er tussen de 30 en 50 leerlingen. De school heeft vier klaslokalen, twee slaapzalen, sanitair en douches, een eetzaal, keuken en sportterreinen (alles toegankelijk voor lichamelijk gehandicapten). De school werd door de Tanzaniaanse overheid erkend en had een VETA-certificaat. Eind 2008 stopte de Zweedse hulp (financieel en vrijwilligers) en binnen zeer korte tijd moest de school de deuren sluiten. Van 2009 t/m 2018 heeft de school leeggestaan en was overgenomen door de natuur, totaal overwoekerd. In 2019 heeft de TEKLA-KAGERA organisatie (Tanzaniaanse organisatie voor lichamelijk gehandicapten) toestemming gekregen om de school over te nemen en nieuw leven in te roepen. Na het schoonmaken en een aantal reparaties kon de school eind 2019 de deuren openen. De school heeft schoolmeubilair, rolstoelen en er is een beperkt aantal leermiddelen (4 naaimachines en 6 computers). De strategie van TEKLA-KAGERA is om er een gemengde school van te maken; boarding voor gehandicapten en dagopleidingen voor niet-gehandicapten. TEKLA-KAGERA wil de school allereerst voorzien van machines en gereedschappen voor de verschillende opleidingen (kleermaker, meubelmaker, schoenmaker, mobiele telefoon-reparateur en motor-monteur) en opnieuw een VETA-erkenning aanvragen.

Hope for Girls and Women – Serengeti – Tanzania

In 2014 is met steun van het Tanzania Development Trust in Mugumu een Safe House opgezet en in 2017 een tweede Safe House in Butiama. Daar worden meisjes en jonge vrouwen opgevangen die zijn gevlucht voor genitale verminking en ander gender-gerelateerd geweld. Jaarlijks vluchten honderden meisjes in de Mara-regio in Tanzania van huis om te ontkomen aan de traditionele vrouwenbesnijdenis. In 2019 is voor het eerst het aantal gevluchte meisjes gedaald, nog te vroeg om te oordelen of dat toevallig is of dat het een gevolg van de anti-FGM (Vrouwelijke

Genitale Verminking) campagne is. In december 2018 werden in het Butiama Safe House 150 meisjes opgevangen en in december 2019 83, waarvan 74 na overleg met de ouders weer naar huis konden, 9 werden door de ouders verstoten en verblijven nog altijd in het Safe House.

Iedere drie maanden wordt er gecontroleerd of de teruggekeerde meisjes veilig zijn en weer naar school gaan. De meisjes die er langer moeten blijven, leren handenarbeid en kleermaken. Mochten zij na verloop van tijd toch naar hun dorp terug kunnen dan krijgen ze een naaimachine mee (de ouders moeten dan het materiaal kopen waarmee ze kleren kunnen maken). Deze meisjes worden anti-FGM ambassadeurs in hun dorpen, ze houden de situatie van de teruggekeerde meisjes in hun dorpen in de gaten en signalen als er gender-gerelateerd geweld is of een nieuwe FGM op komst is. Sommige van hen worden uitgerust met een mobiele telefoon waar een app op is geïnstalleerd waarmee ze eenvoudig gegevens kunnen doorgeven (over FGM en gender-gerelateerd geweld), die gegevens komen op de server van het Safe House maar ook op de server van het gemeentebestuur te staan, die daarmee permanent op de hoogte blijven van de situatie in de verschillende dorpen (deze app en digitale mapping is met de hulp van USAID opgezet). Hope for Girls and Women krijgt van een aantal permanente sponsors fondsen waarmee de lopende kosten van het Safe House bekostigd kunnen worden. Alleen in de maand december zijn er extra fondsen nodig, afhankelijk van het aantal gevluchte meisjes zijn er extra matrassen nodig, is extra voedsel nodig en soms medische verzorging. In december kampen ze ook met transportproblemen, met één landrover kunnen ze de andere maanden uit de voeten, maar in de maand december is dat te weinig om meisjes op te halen. Het pand waar het Safe House in gevestigd is, wordt gehuurd en de huur is een belangrijke kostenpost. Grumeti Game Reserve in het Serengeti National Park, heeft toegezegd dat het land ter beschikking zal stellen waarop een Safe House gebouwd kan worden (daar worden nu al producten

die door de meisjes gemaakt worden aan toeristen verkocht). Zodra de plannen hiervoor zijn uitgewerkt zal een fondsenwerving worden opgezet. De economische dynamiek rondom FGM is duidelijk. Een vader wil zijn dochter besnijden en uithuwelijken om de bruidsschat (geld of koeien). De vader kan die gebruiken om voor zichzelf een motor te kopen of voor zijn zoon de koeien voor diens bruidsschat. Meisjes die gevlucht zijn, een ambacht geleerd hebben, geld kunnen verdienen zijn ineens welkom; ze hebben toegevoegde waarde. De economische impact was ook duidelijk uit het verhaal van een van de geïnterviewde meisjes: zij werd door haar vader verstoten omdat ze de besnijdenis niet accepteerde en vluchtte. Ze verbleef enige tijd in het Safe House, kreeg de gelegenheid om op de hotelschool in Mwanza een opleiding te volgen, kreeg een goede baan en verdient een goed salaris. Haar zussen zijn wel besneden en uitgehuwelijkt, maar zijn vanwege huiselijk geweld allemaal weggelopen van hun echtgenotes. De schaamte voor de vader over de weggelopen (uitgehuwelijkte) dochters is vele malen groter dan voor de dochter die voor de besnijdenis was weggelopen en nu financiële bijdrage aan het gezin levert.

De FGM-campagnes hebben meerdere vrouwen overgehaald om hun beroep als besnijdenaar (cutter) neer te leggen. De traditionele besnijdenis-ceremonie is omgebouwd tot een groot traditioneel dansfestijn, hetgeen ouders trots maakt in plaats van beschaamd dat hun dochter niet besneden wordt.

KENIA

Lambwe Vocational Center – Homa Bay - Kenia

De school is in 2012 opgericht, begon met slechts 5 leerlingen en dat zijn er 37 in 2020; een belangrijk deel van de leerlingen komt van verder gelegen dorpen. De meisjes uit deze verder gelegen dorpen kunnen niet dagelijks de reis maken en de school moet hen slaapgelegenheid en maaltijden bieden. Belangrijkste uitdagingen van de school zijn het tekort aan gereedschappen die voor de opleiding nodig zijn en de moeilijkheden die leerlingen hebben om het schoolgeld te betalen. Een aanvullend probleem is dat de praktijk- en de theorielessen in hetzelfde lokaal gegeven moeten worden, de school heeft geen werkplaatsen. De school wil een voor meerdere doeleinden geschikte werkplaats bouwen waar voor verschillende opleidingen de praktijklessen gegeven kunnen worden. De opleiding voor automonteur beschikt alleen maar over een oud kapot motorblok, dat vanwege gebrek aan sleutels niet uit elkaar gehaald kan worden. Leerlingen zijn tevreden over de opleiding maar uiten ook frustraties dat ze nooit iets in de praktijk kunnen uitproberen; leerkrachten uiten dezelfde frustratie. Het bestuur zou graag geholpen willen worden bij het opstellen van een school businessplan en bij het ontwikkelen van plannen om de duurzaamheid van de school vergroten.

Ayaga Dani Widows Group – Homa Bay – Kenia

De organisatie is in 2002 opgericht door een weduwe die zich wilde inzetten voor andere weduwen uit het dorp en geleidelijk ook voor alleenstaande tienermoeders. De organisatie richt zich voornamelijk op de (economische) empowerment van deze vrouwen. Tijdens de vergadering met het bestuur en een groot aantal leden / begunstigden van de organisatie waren er veel vragen die feitelijk voor het bestuur bedoeld waren en die niet door de Stichting beantwoord behoeften te worden het leek alsof er geen optimale communicatie in de organisatie is. Het

bestuur bestaat, mogelijk om culturele redenen, voornamelijk uit oudere, wijze mannen en niet uit vrouwen. De stand van zaken betreffende de levering van de naaimachines werd uitgelegd (container documenten worden op het ogenblik door de douane geverifieerd). Het kan nog wel een maand duren voordat ADWG de beschikking heeft over de naaimachines. ADWG heeft geen eigen gebouw, vergaderingen worden in de open lucht gehouden en geplande trainingen (kleermaken) worden in een klaslokaal van de basisschool van het dorp georganiseerd. De klas voor de kleuters wordt alleen 's morgens gebruikt en kan 's middags door ADWG gebruikt worden voor de kleermaker cursus.

Anna Nanjala Resource Centre – Lodwar – Kenia

In 2012 werd door broeder Don een aanvraag ingediend bij de Van Doorn Stichting voor leermiddelen (computer, LCD en projectiescherm) die begin 2013 konden worden aangeschaft. Tot 2008 werd het Anna Nanjala Resource Centre, dat met financiële steun uit Ierland was gebouwd, door Ierse zusters gerund. Het Anna Nanjala Resource Centre gaf bijles aan jongeren uit de omliggende dorpen en gaf trainingen aan onderwijzers uit die dorpen. Met het vertrek van de zusters, verdween ook het operationele budget van het resource

centrum en moest het resource centrum feitelijk worden gesloten. Het bisdom heeft toen een beroep gedaan op broeder Don om het resource centrum te gaan runnen. Vanwege de zeer beperkte financiële middelen klopte broeder Don bij sponsors aan, ook werden een aantal kantoorruimtes in het centrum verhuurd aan internationale Ngo's en de huuropbrengst dekte dan weer een deel van de lopende kosten. Ook de aula werd regelmatig verhuurd voor workshops en seminars en er werd naast de aula een keuken ingericht voor de catering van de workshops en seminars. Aanvankelijk werd de aanpak als te commercieel beschouwd, het duurde even voordat het bisdom begreep dat het verhuren van ruimtes en verzorgen van de catering onderdeel waren van een duurzaamheidsstrategie. Het resource centrum krijgt van het bisdom geen financiële steun en heeft ook geen andere inkomsten. Het centrum functioneert nu weer zoals ooit bedoeld was: het begeleiden van jongeren uit de dorpen, bijles geven, toegang tot boeken uit de bibliotheek en tijdens de schoolvakanties afleiding en voorlichting.

Turkana Community Foundation – Lodwar - Kenia

De Lodwar regio is een Savannah, een woestijnachtig gebied, en maar op een paar plekken vruchtbaar: langs de rivier en het meer Turkana. Door de vondst van olie in het gebied, krijgt de stad nu meer aandacht van de centrale overheid, en wordt een nieuwe weg aangelegd die Nairobi met Lodwar verbindt. Deze weg wordt doorgetrokken naar Zuid Soedan, en de stad wordt daardoor een belangrijk centrum. De jongens uit de regio hoeden samen met hun vaders de kuddes en de meisjes zoeken samen met hun moeders water en vissen in

het meer, andere vaardigheden hebben de jongeren niet geleerd en velen zijn analfabeet. Lodwar heeft meerdere lagere en middelbare scholen, een universiteit maar geen beroepsopleidingen. Op de lagere scholen worden lunches aangeboden; als kinderen naar school gaan en merken dat er in de schoolkeuken niet gekookt wordt, maken ze meteen rechtsomkeer. Ze komen hoofdzakelijk voor de gratis maaltijd naar school. In 2015 werd de Turkana Community Foundation opgericht om de gemeenschap te versterken. Een moeilijk start, onder ander omdat de machines en gereedschappen die men daarvoor had aangeschaft, werden gestolen. In 2018 is de organisatie verhuisd en heeft ruimte gekregen in het gemeenschapscentrum 'Wings of Hope' van de Nazarener kerk. De organisatie geeft kleermakerslessen aan weduwen en alleenstaande moeders. Na de opleiding maken en verkopen de vrouwen kleding en worden ze begeleid in het omgaan met geld en microkredieten. Met ondersteuning van de Van Doorn Stichting willen ze een kleine computeropleiding opzetten en daar een computercentrum aan koppelen waar jongeren tegen betaling kunnen internetten, manuscripten schrijven, online werk verrichten. Jongeren met computervaardigheden kunnen vervolgens gemakkelijker bij de overheid een baan krijgen. De organisatie stelt een schoolbusinessplan op, en is reeds op zoek naar een leerkracht voor de computercursussen die ook de computers moet kunnen repareren.

Fountain Youth Initiative – Githurai – Kenia

De oprichter van FYI is door zijn grootmoeder opgevoed en kon door financiële hulp van derden naar de lagere en middelbare school, en omdat hij goede resultaten behaalde, kreeg hij een beurs om te studeren. Hij koos voor de studie 'community development' tot teleurstelling van zijn familie die liever hadden gezien dat hij medicijnen of business management zou gaan studeren. Na zijn studie kreeg hij een baan bij een Noorse NGO en werkte voor hen

in vluchtelingenkampen in Zuid Soedan en vervolgens in vluchtelingen kampen in Noord Oeganda, tegen de grens van Zuid Soedan. Terug in Kenia wilde hij iets doen voor zijn gemeenschap in de Githurai. Hij maakte gebruik van zijn contacten in de Noorse NGO wereld om fondsen te krijgen. De eerste projecten lagen op het vlak van reproductieve gezondheidszorg, daarna richtte hij zich op kleinschalige opleidingen kleermaken en computervaardigheden, opleidingen voor niet meer dan 8 personen. Hij was op zoek naar mogelijkheden om cursussen voor jongens op te zetten, meubelmaker of automonteur en daardoor kwam hij in contact met de Nederlandse vrijwilligersorganisatie 'vliegende meubelmakers' en met hun hulp werd een kleine opleiding meubelmakers opgezet. FYI wil de bestaande opleiding meubelmakers uitbreiden en daar ook inkomsten mee gaan genereren voor FYI.

Levozy Self Help – Darogetti Corner – Nairobi – Kenia

In 2016 hebben we deze organisatie geholpen om de klaslokalen, golfplaten schuurtjes, te renoveren; in 2017 hebben we hen geholpen om een schoolplan en curricula voor de cursussen te ontwikkelen; en in 2018 hebben we via Tools-To-Work extra machines en gereedschappen ter beschikking gesteld. Het trainingscentrum functioneert nog steeds. De leerkrachten en de leerlingen zijn zeer enthousiast.

Het bestuursleden hebben zelf een ambachtsschool achtergrond, zijn bewogen, betrokken met de straatkinderen, houden het eenvoudig, blijven gecommitteerd aan hun doel en doelgroep. De best lopende opleidingen zijn nog altijd de opleiding kleermaker en de opleiding automonteur. De opleiding timmerman / meubelmaker werd drie jaar geleden opgestart. De ingehuurd leerkracht, was gediplomeerd maar bleek te weinig praktijkervaring te hebben, kon de theorie goed uitleggen maar kon de leerlingen niet voordoen hoe je het in de praktijk moest doen. Deze leerkracht is nu vervangen door een ervaren meubelmaker, zodat de opleiding nu meer praktijkgericht is. De opleiding schoenmaker is tijdelijk stil gelegd omdat de leerkracht vanwege een sterfgeval in de familie naar zijn geboortedorp terug is; zodra die er weer is wordt de opleiding hervat.

De Levozy Self Help Group wil een kleine ruimte bouwen en inrichten om beperkt computer cursussen te geven, als aanvulling op de vakopleidingen kleermaker, timmerman / meubelmaker, lasser / metaalbewerker, automonteur en schoenenmaker.

De Levozy Self Help Group wil (overeenkomstig hun business plan) de volgende drie activiteiten uitvoeren in de komende twee jaar:

1. Het opzetten van een opleiding computervaardigheden;
2. Het bouwen van toiletten voor de leerlingen (gescheiden jongen en meisjes), en
3. Het bouwen van een extra klaslokaal.

HOYWIK – Kibera Slums – Nairobi – Kenia

De HOYWIK organisatie is in 2008 opgericht en heeft als doel wezen en kinderen van alleenstaande moeders een kans op onderwijs te geven. De oprichter, zelf een wees uit Kibera, weet wat het is om als wees in een krottenwijk te leven; hij had het geluk dat iemand hem heeft geholpen met de betaling van zijn schoolgeld en vervolgens collegegeld. Als student werd hij ingehuurd door een internationale ngo die een onderzoek wilde doen in de Kibera krottenwijken.

Omdat hij zelf in de krottenwijk woonde hadden de bewoners vertrouwen in hem en was het relatief gemakkelijk om een enquête uit te voeren. De enquête leverde evenwel niets op voor de bewoners van de krottenwijk. Dit werd uiteindelijk de reden voor de student om zelf een aantal aanbevelingen uit de studie uit te voeren, zoals kinderen van alleenstaande moeders opvangen en daarmee moeders de gelegenheid geven om te gaan werken en inkomsten te genereren. Met donaties van de kerk en anderen werd een dagopvang voor kinderen van alleenstaande moeders opgezet; dat werd vervolgens een kleuterschooltje, daar werden vervolgens ook weeskinderen in opgevangen (dagverblijf met lunch).

Na een paar jaar moesten de kleuters naar de lagere school en is HOYWIK begonnen lager onderwijs aan te bieden, na weer een aantal jaren werd daar middelbaar onderwijs aan toegevoegd, en nu willen ze ook lager en middelbaar beroepsonderwijs gaan opzetten. Niet iedereen kan na de lagere school naar een middelbare schoolopleiding, voor hen zou een beroepsopleiding geschikter zijn. HOYWIK wil beginnen met een kleermakersopleiding en afhankelijk van vraag en ervaring daar later andere opleidingen aan toe voegen.